REPUBLIKA SLOVENIJA
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC
Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
www.ip-rs.si
gp.ip@ip-rs.si

Številka: 07122-1/2024/8
Datum: 21. 2. 2024

Izdajatelj: Republika Slovenija
Podpisnik: Andrej Tomšič
Potek veljavnosti: 26.11.2024
Ref. št. dokumenta: 07122-1/2024/8
Čas podpisa: 11:40, 22.02.2024
Št. cert: 7c 02 0c 70 00 00 00 00 56 7d 1d 9a

Katja Simončič
Ministrstvo za solidarno prihodnost
Katja.Simoncic@gov.si
Gp.msp@gov.si

Zadeva: Mnenje glede ocene učinka na varstvo podatkov v zvezi z Zakonom o dolgotrajni oskrbi (EVA: 2023-2720-0003)

Spoštovani,

prejeli smo vaš dopis, s katerim ste nam v mnenje posredovali oceno učinka na varstvo podatkov v zvezi z Zakonom o dolgotrajni oskrbi (EVA: 2023-2720-0003).

* * *

1. Uvodoma

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju: IP) pojasnjuje, da je po določbi prvega odstavka 35. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov; v nadaljevanju: Splošna uredba) ocena učinka v zvezi z varstvom osebnih podatkov (v nadaljevanju: ocena učinka) potrebna, kadar „je možno, da bi [dejanje obdelave] lahko povzročil[o] veliko tveganje za pravice in svoboščine posameznikov“. Upravljavec podatkov mora nato oceniti tveganja za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in opredeliti ukrepe, predvidene za zmanjšanje navedenih tveganj na sprejemljivo raven, ter dokazati skladnost s Splošno uredbo (sedmi odstavek 35. člena). Skladno s priporočili Evropskega odbora za varstvo podatkov (v nadaljevanju: EDPB), kot so navedena v smernicah o ocenah učinka[1] velja, da če je upravljavec podatkov štel, da so tveganja zadosti zmanjšana, se lahko glede na razlago prvega odstavka 36. člena Splošne uredbe ter uvodnih izjav (84) in (94) obdelava nadaljuje brez posvetovanja z nadzornim organom.

Upravljavec podatkov se mora posvetovati z nadzornim organom vedno, kadar ne najde zadostnih ukrepov za zmanjšanje tveganj na sprejemljivo raven (tj. so preostala tveganja še vedno visoka). Poleg tega se mora upravljavec posvetovati z nadzornim organom vedno, kadar je to potrebno v skladu s pravom države članice in/ali kadar mora v skladu z njim pridobiti predhodno dovoljenje nadzornega organa glede obdelave za izvajanje naloge, ki jo upravljavec izvede v javnem interesu, vključno z obdelavo v zvezi s socialno zaščito in javnim zdravjem (peti odstavek 36. člena). EDPB poudarja še,

[1] Smernice glede ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov in opredelitve, ali je „verjetno, da bi [obdelava] povzročila veliko tveganje“, za namene Uredbe (EU) 2016/679, 17/SL, DS 248 rev.01; dostopno na: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/Mednarodno_delovanje/wp248_rev.01_sl.pdf

da obveznost hrambe evidence ocene učinka in njenega posodabljanja ostaja, ne glede na to, ali je glede na raven preostalega tveganja posvetovanje z nadzornim organom potrebno ali ne.

IP pojasnjuje, da je po določbi drugega odstavka 36. člena Splošne uredbe nadzorni **organ v roku do osmih tednov** po prejemu zahteve za posvetovanje pisno svetuje upravljavcu, kadar je ustrezno, pa tudi obdelovalcu, in lahko uporabi katero koli pooblastilo iz člena 58. To obdobje se lahko ob upoštevanju kompleksnosti predvidene obdelave podaljša za nadaljnjih šest tednov.

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22; v nadaljevanju: ZVOP-2) v tretjem odstavku 24. člena določa, da **kadar se z zakonom določa obdelava osebnih podatkov, za katero je treba izdelati oceno učinka, predlagatelj predlogu zakona priloži oceno** učinka v skladu s 35. členom Splošne uredbe. Po proučitvi ocene učinka nadzorni organ poda mnenje glede obdelave osebnih podatkov, glede katerega se mora predlagatelj zakona opredeliti. Kadar ocene učinka ni treba izdelati, predlagatelj zakona opravi samo predhodno posvetovanje z nadzornim organom v skladu s 36. členom Splošne uredbe.

* * *

Na podlagi informacij, ki ste nam jih posredovali, vam v nadaljevanju na podlagi točke (a) tretjega odstavka 58. člena, v povezavi s 35. in 36. členom Splošne uredbe, 5. točko prvega odstavka 55. člena ZVOP-2 ter 2. členom Zakona o informacijskem pooblaščencu (ZInfP; Uradni list RS, št. 113/05, 51/07 – ZUstS-A) posredujemo naše neobvezno mnenje v zvezi s predloženo oceno učinka.

* * *

2. Pregled ocene učinka

2.1 Splošne ugotovitve

IP ugotavlja, da gre po vsebini za zakonodajno oceno učinka, ki sledi prilagojeni metodologiji za pripravo zakonodajnih ocen učinka v zvezi varstvom osebnih podatkov za učinkovito izvajanje 24. člena ZVOP-2. Razlike med t.i. zakonodajnimi in projektnimi ocenami učinka glede varstva osebnih podatkov smo pojasnili na posebni podstrani o ocenah učinka, ki je je dostopna na:

https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebnih-podatkov/klju%C4%8Dna-podro%C4%8Dja-uredbe/ocena-u%C4%8Dinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/#a4

Namen zakonodajnih ocen učinka je, da se še pred oblikovanjem dokončnega besedila členov opravi pravočasne razmisleke o tem, kako ustrezno upoštevati temeljna načela varstva osebnih podatkov pri določanju besedila zakona. Te razmisleke (npr. kakšne namene zasledujemo, kateri nabor osebnih podatkov je potreben, kakšne varovalke moramo vključiti v zakon, ali bo šlo za povezovanje zbirk podatkov, določitev rokov hrambe ipd.) se opiše v oceni učinkov, jo pošlje IP v mnenje (t.i. predhodno posvetovanje) in na podlagi mnenja IP oblikuje (bolj) dokončno besedilo členov, ki gre lahko nato v medresorsko usklajevanje. Idealno je torej izdelava ocene učinka neke vrste pred-faza pred dokončnim oblikovanjem členov, včasih pa razumljivo zaradi nujnosti to poteka vzporedno s samim oblikovanjem zakonske ureditve.

Proces priprave zakonodajnih ocen učinka in umeščenost teh smo pojasnili tudi v pregledni infografiki, ki je dostopna na:

https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/infografike/infografika%20-%20DPIA.pdf.

Posebej opozarjamo tudi na **zahteve drugega odstavka 6. člena ZVOP-2** glede sestavin, ki naj bi jih vsebovali zakoni, ki urejajo obdelave osebnih podatkov zaradi izvajanja zakonske obveznosti, javnega interesa ali izvajanja javne oblasti, in sicer:

> *(2) Obdelava osebnih podatkov v javnem sektorju in v zasebnem sektorju je zaradi izvajanja zakonske obveznosti, javnega interesa ali izvajanja javne oblasti v primerih iz točk c) in e) prvega odstavka ter drugega in tretjega odstavka 6. člena Splošne uredbe zakonita le, če obdelavo osebnih podatkov, vrste osebnih podatkov, ki naj se obdelujejo, kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, namen njihove obdelave in rok hrambe osebnih podatkov ali rok za redni pregled potrebe po hrambi določa zakon. Če je mogoče, se v zakonu določijo tudi uporabniki osebnih podatkov, posamezna dejanja obdelave in postopki obdelave ter drugi ukrepi za zagotovitev zakonite, poštene in pregledne obdelave.*

2.2 Formalni pregled celovitosti ocene učinka

IP je najprej pregledal predloženo oceno učinka z vidika njene celovitosti *smiselno* skladno s sedmim odstavkom 35. člena Splošne uredbe.

Ugotavljamo, da ocena učinka sledi smernicam IP glede priprave zakonodajnih ocen učinka in temelji na metodologiji, ki jo je pripravil IP[2] .

2.3 Vsebinski pregled ocene učinka

IP uvodoma ugotavlja, da je bil Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1) sprejet dne 3. 8. 2023, oceno učinka na zakon pa smo prejeli v mnenje dne 17. 1. 2024.

Kot smo že pojasnili ZVOP-2 v tretjem odstavku 24. člena določa, da kadar se z zakonom določa obdelava osebnih podatkov, za katero je treba izdelati oceno učinka, **predlagatelj predlogu zakona priloži oceno učinka** v skladu s 35. členom Splošne uredbe. Po proučitvi ocene učinka nadzorni organ poda mnenje glede obdelave osebnih podatkov, glede katerega se mora predlagatelj zakona opredeliti.

Glede na to, da gre za vzpostavitev informatizirane centralne zbirke osebnih podatkov, med katerimi se bodo obdelovale tudi posebne vrste osebnih podatkov, ne more biti dvoma, da bi moral predlagatelj zakona glede na določbe tretjega odstavka 24. člena ZVOP-2 predlogu zakona priložiti oceno učinka in jo posredovati v mnenje nadzornemu organu poda mnenje glede obdelave osebnih podatkov, zato ugotavljamo, da **predlagatelj zakona ni izpolnil zahtev tretjega odstavka 24. člena ZVOP-2**, saj je zakon že sprejet. S tem je namen priprave (zakonodajne ocene učinka), kot smo jo prejeli v mnenje, izničen, saj je – kot pojasnjeno zgoraj, namen zakonodajnih ocen učinka na varstvo osebnih podatkov, da se **še pred oblikovanjem dokončnega besedila členov opravi pravočasne razmisleke o tem, kako ustrezno upoštevati temeljna načela varstva osebnih podatkov pri določanju besedila zakona**. Glede na to, da je zakon sprejet, naknadna izdelava (zakonodajne) ocene učinka nima smisla, kakor tudi podajanje mnenja nanjo.

[2] https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/RAZNO/Metodologija%20zakonodajne%20ocene%20u%C4%8Dinkov_jul202.docx

Obenem predložene ocene učinka ne moremo šteti kot »projektno« oceno učinka[3], ki jih pripravljajo upravljavci osebnih podatkov na osnovi 35. člena Splošne uredbe oziroma na podlagi 69., 80. ali 87. člena ZVOP-2), saj ne temelji na smernicah in na primerni metodologiji, ki se uporablja v ta namen[4].

Dalje ugotavljamo, da lahko glede na določbe 93. in 94. člena ZDOsk-1 pristojno ministrstvo centralno zbirko podatkov iz 91. člena ZDOsk-1 za namene, določene v 90. členu ZDOsk-1, poveže z zbirkami podatkov iz drugega odstavka tega člena, razen z zbirko podatkov iz 2. točke drugega odstavka tega člena.

V zvezi s tem opozarjamo, da **87. člen ZVOP-2 določa zahteve glede izvedbe ocene učinka pred povezovanjem zbirk osebnih podatkov**, in sicer:

> *(1) Kadar se posebne vrste osebnih podatkov, osebni podatki v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški, podatki o dohodkih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, podatki o premoženju posameznika v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, podatki o nepremičninah v lasti posameznika v skladu z drugimi zakoni, podatki oziroma informacije o kreditni sposobnosti v skladu z zakonom, ki ureja centralni kreditni register, ter uradne evidence v skladu z zakonom, ki ureja naloge in pooblastila policije, in zakonom, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, obdelujejo v uradnih evidencah ali javnih knjigah, se jih lahko povezuje med seboj ali z drugimi zbirkami samo, če taka povezovanja izrecno določa zakon.*
> *(2) Pred začetkom povezovanja zbirk iz prejšnjega odstavka mora upravljavec oziroma obdelovalec izdelati oceno učinka po 35. členu Splošne uredbe in se posvetovati z nadzornim organom po 36. členu Splošne uredbe.*

Glede na navedeno sta v primeru povezovanja po določbah 87. člena ZVOP-2 **obvezna** tako izdelava ocene učinka kot predhodno posvetovanje z IP (t.j. pridobitev mnenja IP na oceno učinka).

Ker gre pri povezovanju zbirk osebnih podatkov za projektne ocene učinka priporočamo, da se pri pripravi upoštevajo naslednja gradiva[5]:

- Smernice IP o (projektnih) ocenah učinka,
- Infografika glede ustreznosti in s priporočili za izdelavo ocen učinka.

3. Zaključno

IP zaključno opozarja, da v bodoče upoštevate zahteve 24. člena ZVOP-2 glede zakonodajnih ocen učinka, pred povezovanjem zbirk po 93. členu ZDOsk-1 pa izdelate projektno oceno učinka in nam jo posredujete v mnenje skladno z zahtevami 87. člena ZVOP-2.

---

[3] Projektne ocene učinkov pripravljajo upravljavci oz. obdelovalci pred projekti, ki predstavljajo visoka tveganja za varstvo osebnih podatkov (35. člen Splošne uredbe), na področju obdelav osebnih podatkov za raziskovalne namene (69. člen ZVOP-2), pri določanju odsekov cest, ki bodo videonadzorovani po določbah 80. člena ZVOP-2 (videonadzor na javnih površinah) ter pri povezovanju zbirk osebnih podatkov (87. člen ZVOP-2).
[4] Glej projektne ocene učinkov: Smernice o ocenah učinkov na varstvo podatkov, ki jih je pripravil Informacijski pooblaščenec na podlagi smernic Evropskega odbora za varstvo podatkov: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/Ocene_ucinkov/Smernice_o_ocenah_ucinka__DPIA__julij2018.pdf.
[5] Dostopno na: https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebnih-podatkov/klju%C4%8Dna-podro%C4%8Dja-uredbe/ocena-u%C4%8Dinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/#a4

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravil:

mag. Andrej Tomšič,
namestnik informacijske pooblaščenke

Poslati:

- naslovniku (e-pošta).